

Rechtbank van eerste aanleg te Gent, vonnis van 12 maart 2009

Echtscheiding en vereffening-verdeling huwelijksvermogen – Internationale bevoegdheid – Artikel 42, 3° WIPR – Gewone verblijfplaats eisende partij sedert ten minste twaalf maanden

Divorce et dissolution-partage du régime matrimonial – Compétence internationale – L'article 42, 3° du CDIP – La résidence habituelle de la partie demanderesse depuis douze mois au moins

Zaak 07/260/A:

Vonnis

van:, zonder beroep, wonende te ...

eiseres op hoofdeis/verweerster op tegeneis, voor wie optreedt meester ... advocaat met kantoor te

tegen:

....., zonder gekend beroep, wonende te ...

verweerder op hoofdeis/eiser op tegeneis, voor wie optreedt meester ... advocaat met kantoor te

DE RECHTSPLEGING

De hoofdeis, ingeleid bij dagvaardingsexploot van 23 oktober 2006, strekt tot echtscheiding de plano op grond van artikel 229-231 B.W. (echtscheiding op grond van feiten en grove beledigingen) alsmede tot de vereffening en de verdeling van het huwelijksvermogensstelsel en aanstelling van notaris ... met studie te gelast met de vereffening en verdeling van het huwelijks vermogensstelsel en de veroordeling van de verweerder tot betaling van de gedingkosten met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding.

Verweerder betwist de hoofdeis en stelde een tegenvordering tot echtscheiding in op grond van onherstelbare ontwrichting (feitelijke scheiding van meer dan 1 jaar) conform het (nieuwe) artikel 229, par. 3 B.W. bij monde van zijn besluiten d.d. 18 januari 2008.

Bij monde van haar besluiten d.d. 2 januari 2009 breidt eiseres haar eis thans uit tot vordering van een persoonlijk onderhoudsgeld van 3.500 euro per maand.

De partijen werden in raadkamer gehoord in hun middelen en conclusies op 12 februari 2009.

De stukken werden ingezien en artikel 2 van de wet van 15 juni 1935 werd toegepast.

Hierna werden de debatten gesloten en de zaak in beraad genomen.

NOPENS DE BEVOEGDHEID

Partijen zijn gehuwd voor de ambtenaar van de burgerlijke stand te ... op ...

De eiseres heeft de Belgische nationaliteit terwijl de verweerder van Spaanse nationaliteit is.

Overeenkomstig art. 42 WIPR zijn de Belgische rechters bevoegd om kennis te nemen van onder meer de echtscheidingsvordering wanneer:

“1° ingeval van gezamenlijke vordering, een van de echtgenoten bij de instelling van de vordering zijn gewone verblijfplaats in België heeft

2° de laatste gemeenschappelijke gewone verblijfplaats van de echtgenoten zich in België bevond niet meer dan 12 maanden voorafgaand aan het instellen van de vordering

3° de echtgenoot die de vordering instelt, bij haar instelling sedert ten minste twaalf maanden zijn gewone verblijfplaats heeft in België

4° beide echtgenoten bij de instelling van de vordering Belg zijn”

Overeenkomstig art. 12 WIPR dient de rechter bij wie de zaak aanhangig is gemaakt ambtshalve zijn bevoegdheid te onderzoeken.

In onderhavig geval blijkt dat de echtgenoten zijn gehuwd te ...: en dat de laatste echtelijke woning gelegen was te ...; aan de Uit de stukken neergelegd door de eiseres, blijkt dat partijen reeds sedert 29 december 2004 feitelijk gescheiden leven, nu de verweerder op die dag werd afgeschreven voor het buitenland zoals blijkt uit het voorgelegde attest van woonst van de gemeente ... terwijl eiseres onafgebroken is blijven wonen in de echtelijke woning gelegen te ... aan de

Nu één van de verzoekers zijn gewone verblijfplaats in België heeft, zijn de Belgische rechtbanken bevoegd, conform art. 42,3° W.I.P.R.

De interne bevoegdheid dient dan verder te worden bepaald aan de hand van de regels van het gerechtelijk wetboek, waar art. 628 Ger.W. stelt dat tot kennisneming van de vordering tot echtscheiding enkel bevoegd is de rechter van de plaats van de laatste echtelijke verblijfplaats of van de woonplaats van de verweerder.

De laatste gemeenschappelijke verblijfplaats was, zoals hoger gesteld ... aan de ... zodat de rechtbank van Gent bevoegd is.

DE STAAT VAN DE PROCESPARTIJEN

Partijen zijn gehuwd voor de ambtenaar van de burgerlijke stand te ... op ...

Zij zijn gehuwd onder het wettelijk stelsel conform het huwelijkscontract verleden voor notaris ... met studie te ... d.d. ...

Uit hun huwelijk werden twee, thans nog minderjarige kinderen geboren, met name:

- ..., geboren te ... op ...
- ..., geboren te ... op ...

DE VORDERING TOT ECHTSCHEIDING

Nopens de hoofdvordering

Eiseres vordert de echtscheiding op grond van art. 229-231 B.W. (oud recht), alsook de vereffening en de verdeling van het huwelijksvermogensstelsel en aanstelling van notaris ... met studie te ... gelast met deze vereffening en verdeling van het huwelijksvermogensstelsel en de veroordeling van de verweerder tot betaling van de gedingkosten met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding.

Nopens de tegenvordering

De verweerder stelde bij monde van zijn conclusie d.d. 18 januari 2008 een tegeneis in tot echtscheiding op grond van onherstelbare ontwrichting na meer dan één jaar feitelijke scheiding (nieuw art. 229, par. 3 B.W.) en waarbij de aanstelling van notaris ... wordt gevraagd.

Opmerking voorafgaand aan de beoordeling van beide vorderingen

Artikel 42 § 2 van de Wet van 27 april 2007 betreffende de hervorming van de echtscheiding (B.S. 7 juni 2007, inwerkingtreding 1 september 2007) voorziet dat de vroegere artikelen 229, 231 en 232 van het Burgerlijk Wetboek van toepassing blijven op de *procedures* van echtscheiding die zijn ingeleid voor de inwerkingtreding van de Wet van 27 april 2007 en waarvoor geen eindvonnis is uitgesproken (eigen cursivering van de rechtbank).

De voormelde term *procedures* laat er naar het oordeel van de rechtbank geen twijfel over bestaan dat hieronder begrepen dient te worden 'een geheel van hoofd- en tegenvorderingen, aanvullende vorderingen en tussenvorderingen', of anders gesteld: een bij een rechtbank aanhangig gemaakt geschil in de breedste zin van het woord. Zo de wetgever dit anders had bedoeld, en er enkel sprake zou kunnen zijn van een verdere behandeling volgens de oude echtscheidingswet van een *reeds gestelde* vordering vóór de inwerkingtreding van de nieuwe echtscheidingswet, dan zou er ongetwijfeld gekozen zijn voor de term *vordering* in plaats van de thans gehanteerde term *procedures*.

De overgangsbepaling, zoals voorzien in artikel 42 § 2 van de Wet van 27 april 2007 betreffende de hervorming van de echtscheiding, laat gezien haar duidelijke bewoordingen, derhalve geen ruimte voor enige interpretatie voor wat betreft het toepasselijke recht in procedures van echtscheiding die zijn ingeleid vóór de inwerkingtreding van de Wet van 27 april 2007 en waarvoor geen eindvonnis is uitgesproken (naar het adagium "*interpretatio cessat in claris*").

Het weze terloops opgemerkt dat de overgangsbepaling niet kan beletten dat een partij, die verweerder is in een reeds hangende procedure ingeleid vóór de inwerkingtreding van de nieuwe wet, door het inleiden van een geheel *nieuwe* procedure na de inwerkingtreding van de nieuwe wet, niettemin een vordering kan stellen op basis van deze nieuwe echtscheidingswet. Het is echter zeer de vraag of dit strookt met de bedoeling van de wetgever.

Besluit: de thans gestelde tegenvordering in de reeds hangende procedure dient derhalve, gelet op de voormelde overgangsbepaling, te worden afgewezen als ontoelaatbaar.

BEOORDELING VAN DE HOOFDEIS

Eiseres vordert de echtscheiding op grond van het oude art. 229-231 B.W.

Naar haar zeggen verliet de verweerder de echtelijke woning op 29.12.2004 en wijzigde zijn domicilie naar Spanje. Hij zou zijn gezin hebben verlaten en zou zijn verplichtingen, hem opgelegd door de vrederechter van het kanton ... amper naleven. Hij zou tevens slechts sporadisch contact hebben met de kinderen.

Verweerder zou zijn gezin met een schuldenlast hebben opgezaald, alvorens met de noorderzon te vertrekken en onttrekt zich aan al zijn verplichtingen door aanhoudend te verhuizen.

Hij zou tevens e-mails naar de kinderen sturen, waarbij hij hun moeder in een bijzonder slecht daglicht stelt.

Om als echtscheidingsgrond in aanmerking te kunnen komen moet het ingeroepen feit voldoen aan de volgende cumulatieve voorwaarden:

- het moet een tekortkoming zijn aan een huwelijksplicht, hetzij in de enge zin zoals opgesomd in de artikelen 212, 213 en 221,1° lid B.W. hetzij meer algemeen aan de "onbenoemde plichten" zoals een elementair gebrek aan respect en aandacht voor de echtgenoot de zgn "foi conjugale"
- de tekortkoming moet van erge aard zijn
- vrijwillig en toerekenbaar
- een beledigend karakter hebben
- zich situeren tijdens het huwelijk.

(Baeteman, G, Gerlo, J., Guldix, E., Wylleman, A., Verschelden, G., Brouwers, S., "Overzicht van rechtspraak personen- en familierecht, 1995-2000)

Eiseres stelt dat verweerder zijn gezin in de steek liet en blijkbaar op eigen houtje besliste zijn praktijk als advocaat te ... stop te zetten en naar het buitenland te vertrekken.

Verweerder betwist dit en stelt dat zijn praktijk achteruit ging ten gevolge van een wijziging van (Europese) regelgeving en dat hij zich noodgedwongen diende te herbronnen. Tevens zou hij mentaal in de onmogelijkheid zijn geweest zijn beroepsbezigheden verder te zetten. Thans zou hij als jurist werkzaam zijn in ... en aldaar een beroepsinkomen hebben van 2.350 euro per maand.

Verweerder ontkent niet dat hij zijn domicilie heeft laten veranderen doch wijt dit compleet aan het feit van de terugloop van zijn praktijk ten gevolge van de veranderde regelgeving én het feit dat zijn echtgenote hem niet wilde volgen naar Spanje, waartoe hij zijn praktijk heroriënteerde. Hij verhuisde achtereenvolgens naar Spanje, naar de Afrikaanse enclave ... om thans te eindigen in ...

Hij zou thans bij zijn moeder inwonen ..., die hem financieel ook steunt.

Ondanks dit gegeven, waarbij verweerder expliciet erkent de beslissing België te verlaten volkomen eenzijdig te hebben genomen - in het belang van zijn werksituatie - liggen thans stukken voor waarbij verweerder het niet nalaat zijn kinderen per e-mail (!) in geuren en kleuren uit de doeken te doen hoe hij door hun moeder - eiseres - uit de woning werd verdreven en waarbij hij niet nalaat een volledige uiteenzetting te doen omtrent hun voormalige huwelijkse leven. Zonder zich te willen uitspreken over het gelijk of ongelijk van de een of de andere partij is het volkomen ongewenst en onaanvaardbaar voor een vader om zijn kinderen hiermee en op dergelijke expliciete wijze te belasten. Het feit dat de inhoud van de echtelijke moeilijkheden in geuren en kleuren (op eenzijdige wijze) wordt beschreven ten aanzien van de kinderen staat het vast dat niet alleen dergelijke manier van handelen - maar ook de inhoud van de mails - dermate krenkend en beledigend zijn voor eiseres.

Tevens laat verweerder niet na zich op neerbuigende en zelfs snerende toon uit te laten over o.m. de taal van eiseres én de gemeenschappelijke kinderen dewelke hij omschrijft als een ordinaire taal. Tevens wordt geen enkele gelegenheid onbenut gelaten eiseres of haar familie zwart te maken

Los van dit feit, blijkt uit de stukken voorgelegd door eiseres dat verweerder inderdaad compleet nalaat in te staan voor zijn gezin - zowel met betrekking tot zijn echtgenote, als zijn kinderen - en dit op een wijze die wel degelijk krenkend is voor eiseres.

Niet alleen staat eiseres thans alleen in voor de opvang van haar gezin, zowel op materieel als op emotioneel vlak, doch blijft zij tevens achter met een financiële schuldenlast, deels voortvloeiend uit de voormalige praktijk van verweerder (cfr. o.m. de belastingschuld van verweerder).

De echtscheiding op hoofdeis kan op grond van grove beledigingen dan ook worden uitgesproken, in het voordeel van eiseres.

NOPENS DE VEREFFENING-VERDELING

De partijen zijn gehuwd onder het wettelijk stelsel ingevolge het huwelijkscontract verleden voor notaris ... d.d. 21 november 1988.

Aangezien de echtscheiding de ontbinding van het huwelijksvermogensstelsel ten gevolge heeft, is de bijkomende vordering strekkende tot vereffening en verdeling gegrond, zoals verder bepaald.

De door de eiseres voorgestelde notaris kan worden aangesteld.

NOPENS DE VORDERING TOT EEN PERSOONLIJK ONDERHOUDSGELD

Ter terechtzitting van 12 februari 2008 verzocht de eiseres de alimentatievordering aan te houden en te behandelen op een latere datum. Daarop kan worden ingegaan.

NOPENS DE KOSTEN

Het is voorbarig hieromtrent te statueren nu nog uitspraak dient te worden gedaan nopens de gevorderde persoonlijke onderhoudsbijdrage.

OP DIE GRONDEN, DE RECHTBANK, recht doende OP TEGENSPRAAK,

Met inachtneming van de artikelen 2 en volgende van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken,

Verklaart de hoofdeis toelaatbaar.

Rechtdoende op de hoofdeis, verklaart deze gegrond als volgt:

SPREEKT de ECHTSCHIEDING UIT op grond van (oud) artikel 229-231 van het Burgerlijk Wetboek tussen ... geboren te ... op ... en , ..., geboren te ... op ... die met elkaar huwden voor de ambtenaar van de burgerlijke stand van de stad ... op

Zegt voor recht dat de echtscheiding op hoofdeis wordt uitgesproken in het voordeel ... van en in het nadeel van ...

Beveelt dat, voor zover geen onderhandse boedelbeschrijving en minnelijke verdeling mogelijk is, notaris ... met standplaats te ... zal overgaan tot die boedelbeschrijving, veiling van de niet gevoeglijk verdeelbare roerende en onroerende goederen en vereffening en verdeling van het ontbonden huwelijksvermogensstelsel.

Wijst notaris ... met standplaats te ... aan als gerechtelijk bewaarder met de opdracht zoals bepaald bij artikel 1209, al. 3 van het Gerechtelijk Wetboek.

Verstaat dat de meest gereede partij aan de aangestelde notaris opdracht moet geven om het vonnis uit te voeren wat de vereffening· verdeling betreft

Verklaart de tegenvordering ontvankelijk doch wijst ze af als ongegrond.

Stelt de zaak voor verdere behandeling van de alimentatievordering op de terechtzitting van dinsdag 9 juni 2009 om 9.00 uur.

Houdt de uitspraak over de kosten aan.

Aldus gewezen en uitgesproken op donderdag TWAALF MAART TWEEDUIZEND EN NEGEN in openbare terechtzitting door de vijfde burgerlijke kamer van de rechtbank van eerste aanleg te Gent

Aanwezig:

Marleen Van Wemmel, alleenrechtsprekend rechter,
Danielle Brijnaert, griffier.

